

Er is weer hoop voor **Star Wars**

Genoeg speculaties over de trailer van de nieuwe Star Wars-film Want wie is deze nieuwe stormtrooper? De Millennium Falcon het ruimteschip op de rechterfoto zorgde vooral voor nostalgische gevoelens

X-Wing Star Wars-adepten zijn de afgelopen jaren héél wat keren teleurgesteld. Ze kwamen massaal in opstand toen hun favoriete films werden aangepast. **Nu is er eindelijk weer hoop in het universum.**

NIELS 'T HOOFT

Afgelopen vrijdag tegen vieren kwam hij eindelijk online: de trailer van *Star Wars: Episode VII, The Force Awakens*. Het is de eerste teasertrailer van de zevende Star Wars-film, die in december 2015 moet verschijnen. Dezelfde avond nog werden de beelden geanalyseerd in urenlange podcasts, en verschenen de eerste fanparodieën, waaronder absurde versies van de slagzwaard-lightsaber uit de teaser. Star Wars-adepten kunnen blijkbaar wel wat afleiding gebruiken om met de spanning om te kunnen gaan.

De fans hebben dan ook heel wat meegemaakt de afgelopen vier decennia. Hun kindertijd werd gedefinieerd door de originele trilogie (1977-1983), in de jaren tachtig moesten ze leren omgaan met een

groot niets, vervolgens werden ze juist overladen met honderden boeken, strips en games van wisselende kwaliteit en toen kwam de teleurstelling van de prequeltrilogie (1999-2005) er nog bovenop. Hoe ze daarover denken, legde Alexandre O. Philippe fraai vast in zijn documentaire *The People vs. George Lucas* (2010): de fans waren furieus.

De nieuwe film draagt de subtitel *The Force Awakens*, maar had beter *A New Hope* kunnen heten. Helaas is die titel al in gebruik; bedenker George Lucas voegde hem toe als subtitel toen de eerste *Star Wars* in 1981 opnieuw de bioscopen in ging.

En toen die beroerde prequels

Het werd erger, veel erger, vonden veel fans. Voor de Special Editions van de trilogie, in 1997, werden lelijke 3D-animaties toegevoegd en zelfs scènes veranderd. Zoals die waarin stoere cowboy Han Solo ineens een brave borst blijkt, omdat slechterik Greedo nu eerst op hém schiet, in plaats van andersom. Het zinnetje ‘*Han shot first*’ heeft zelfs een Wikipedia-pagina.

De prequels waren hiervan in zekere zin de culminatie: met hun totaal andere toon en beroerde scenario's deden ze af aan de oorspronkelijke films. En dan waren ze ook nog eens één lange spoiler van de fameuze twist uit *The Empire Strikes Back* („*No, I am your father!*”).

In het recent verschenen boek *How Star Wars Conquered The Universe* laat Chris Taylor zien hoe het zo ver kon komen. Hij illustreert de culturele geschiedenis van

de filmreeks vanuit verrassend veel gezichtspunten, en schildert gaandeweg een veelzeggend portret van de geestelijk vader.

George Lucas blijkt hier een bevlogen avantgarde-filmer die vanaf het begin ambivalent is over zijn grootste hit. Met name het schrijven van de *Star Wars*-films valt hem zwaar, al kan hij het tegelijk niet laten zich te bemoeien met onnozele details als de namen van planeten en volkjes in *Star Wars*-spin-offs.

Traantje wegpinken bij de X-Wing

Zijn beste werk, lezen we, komt voort uit samenwerkingen met mensen tegen wie hij opziet en die tegengas geven, zoals producent Gary Kurtz en regisseur Irvin Kershner, verantwoordelijk voor het beste deel met *The Empire Strikes Back*. Naarmate Lucas' succes groeit, omringt hij zich met jaknikkers, als Rick McCallum, volgens Taylor „de producent die nooit nee zegt”. De prequels konden zo slecht worden omdat niemand Lucas tegensprak.

Tegelijk leert het boek je de prequels op een bepaalde manier te respecteren, omdat Lucas er kennelijk precies mee heeft gemaakt wat hij wilde. Met het gedoe rond de handelsfederatie in *The Phantom Menace* wilde Lucas bijvoorbeeld laten zien hoe corruptie onherroepelijk leidt tot oorlog.

Hoe anders de nieuwe film wat dat betreft wordt, blijkt wel uit de teaser. Menig fan zal warme nostalgische gevoelens hebben ervaren, misschien zelfs een traantje hebben weggepinkt, bij de eerste nieuwe filmbeelden in 31 jaar van het klas-

sieke X-Wing-ruimteschip. In de prequels kwamen die niet één keer voorbij.

Er is dus weer hoop. Lucas beloofde ooit stellig dat het afgelopen was met nieuwe *Star Wars*-films - zoals hij wel vaker stellig dingen beloofde - maar toen hij zijn bedrijf Lucasfilm aantrekkelijk wilde maken voor een acquisitie, schreef hij toch een synopsis voor een derde trilogie, die zich ná de originele zou afspelen. En hij ging op de koffie bij Luke Skywalker (Mark Hamill), Han Solo (Harrison Ford) en prinses Leia (Carrie Fisher): wilden zij zoveel jaar na dato weer meedoen?

Disney pakt het voortvarend aan

Disney-CEO Bob Iger mocht die synopsis overigens pas lezen toen zijn handtekening al onder het overnamecontract stond. ‘Vanuit een verhaalperspectief’ heeft het ‘veel potentie’ zei hij er later over. Het enthousiasme straalde er niet bepaald vanaf; gelukkig zijn er sindsdien goede scenaristen mee aan de slag gegaan, waaronder Lawrence Kasdan, die ook meeschreef aan *The Empire Strikes Back*.

Disney pakt het nu voortvarend aan. Met de aankoop van Lucasfilm in december 2012, voor 4,06 miljard dollar, was Disneys derde mega-overname op rij een feit, na Pixar (2006) en Marvel (2009). De nieuwe *Star Wars*-trilogie moet al in 2019 voltooid zijn. Naar voorbeeld van de Marvel-films is er een scala van films uitgezet. Niet alleen is er een nieuwe trilogie gepland, waarvan *Lost*-bedenker J.J. Abrams de eerste regisseert en *Looper*-regisseur Rian Johnson volgens zeggen de tweede, er staan ook nog eens minstens

Hoe anders de nieuwe film wordt, blijkt uit de teaser.

twee standalone-verhalen op stapel.

In het onoverzichtelijke ‘expanded universe’ is met harde hand ingegrepen: alles behalve de zes films en de tv-serie *The Clone Wars* is niet-canon verklaard, met de belofte dat alle toekomstige uitingen wél op elkaar zullen aansluiten. Dus ook de animatieserie *Star Wars Rebels*, net begonnen en goed ontvangen, de nieuwe boekenserie van Del Rey Books en de drie comicreeksen waar Marvel begin volgend jaar mee komt.

Toch blijft het afwachten of de nieuwe lichter *Star Wars* de essentie van de originele trilogie weet te raken, en niet simpelweg door iconische elementen als de X-Wing op te voeren. Taylor komt in *How Star Wars Conquered The Universe* een eind in het definiëren van die essentie.

Het is romantiek, humor en avontuur

Want was is de essentie van *Star Wars*? Het heeft bijvoorbeeld weinig te maken met sciencefiction, maar wel met westerns. En met samoeraifilms en - vanwege de ruimtegevechten - de Tweede Wereldoorlog.

Boven alles heeft *Star Wars* te maken met de space opera's van de jaren vijftig. George Lucas groeide op met Buck Rogers en Flash Gordon, en de schrijver Taylor herleidt die tot nog oudere ruimtesprookjes, zoals die van Edwin Lester Arnold uit 1905, waarin Gullivar Jones op een vliegende tapijt naar Mars vliegt. Het is romantiek, humor en avontuur boven realisme.

Zal de nieuwe film voldoen aan die traditie? Er is weer hoop voor *Star Wars*, maar de fans moeten nog een jaar wachten op het antwoord.